

Україна - США: стаємо ближче

У квітні 2004 року в найстаршій університетській бібліотеці Харкова відчинив двері для користувачів інформаційний центр "Вікно в Америку", один із наймолодших в Україні.

Відділ преси, освіти та культури Посольства США в Україні підтримує низку інформаційних центрів "Вікно в Америку", відкритих у 16 областях України, за проектом Посольства США в Україні з метою надання актуальної інформації про США та поповнення фондів бібліотек англomовними інформаційними ресурсами.

Центри "Вікно в Америку" - це невеликі бібліотеки, створені за американським зразком, для яких читач і відкритий доступ до інформації завжди на першому місці. Посольство Сполучених Штатів виділило понад 450 тисяч доларів на відкриття центрів в українських бібліотеках. Кошти ці призначені на придбання колекцій книжок, баз даних на компакт-дисках та відеоколекції американських документальних і художніх фільмів. Крім того, бібліотеки отримують фінансування на меблі, обладнання, підключення до мережі Інтернет.

Наприкінці 2003 року було вирішено відкрити такий центр і у Харкові на базі Центральної наукової бібліотеки (ЦНБ) Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Для розміщення Центру було обрано приміщення філії ЦНБ по

вул. Університетській, 23, в історичному центрі міста. Старовинну будівлю споруджено до 100-річчя університету в 1902 р. У найбільшому читальному залі бібліотеки і "оселився" центр. В ньому працюють 3 бібліотекаря. Реалізація проекту розпочалася з придбання обладнання та упорядкування зали. Найбільш складним було проведення телекомунікацій (телефонної лінії та Інтернет). Вдалий вибір приміщення для Центру вражає усіх відвідувачів органічним поєднанням старовини та новітніх інформаційних технологій. До послуг користувачів - комп'ютери з підключенням до Інтернет, принтер, копіювальний апарат, телевізор, музичний центр, DVD та відеопрогравач, мультимедійний проектор.

На початку 2004 року бібліотека почала формування колекції книжок та інших ресурсів центру, впорядкування фонду. Центр отримав від Посольства США майже 600 різноманітних видань. Це понад 400 книг з історії та географії США, інформація про американський уряд, суспільство, економіку, художня література мовою оригіналу, енциклопедії та довідники. Серед них треба

відзначити енциклопедію "Americana" у 30-ти томах, "Колумбійську енциклопедію", "Енциклопедію історії Америки" тощо. Колекція також включає навчальні матеріали з вивчення англійської мови та посібники зі складання іспитів GMAT, GRE, TOEFL. Колекція видань на електронних носіях налічує майже 100 CD та DVD дисків та аудіо матеріалів, а ще 55 відеокасет.

Суттєвим поповненням колекції центру став дар Українсько-американського фонду "Сейбр-Світло": понад 200 книг та 35 компакт-дисків і аудіокасет з інформацією про науку та культуру різних країн. Зараз колекція центру налічує майже 1000 різноманітних видань. Усі вони відображені в електронному каталозі бібліотеки, де ці записи мають позначку "Вікно в Америку".

Для центру "Вікно в Америку" були розроблені необхідні реєстраційні документи, правила користування, пам'ятки для користувачів, інформаційні буклети, а також виготовлена пластикова читацька картка. На сьогодні у центрі зареєстровано понад 700 користувачів, більшість із яких – студенти харківських вузів. Робота центру, незважаючи на віддаленість від головного корпусу бібліотеки, є невід'ємною складовою, одним із головних напрямків її діяльності у новому форматі. Завдяки ліцензійному програмному забезпеченню LiberMedia ведеться єдиний автоматизований облік користувачів із найближчою перспективою автоматизованого обслуговування за допомогою штрихкової технології.

З травня 2004 року співробітники центру почали проводити різноманітні заходи, що сприяють поліпшенню взаєморозуміння між нашими народами. Першим з них стала презентація фотовиставки Івана

Дудкіна "America: Still-Life". А 3 червня пройшов ще один масовий захід, в якому вперше брав участь громадянин США – волонтер Корпусу Миру Девід Джонсон. Він презентував документальний фільм "Freedom: A History of US. Safe for Democracy. Depression and War", присвячений Дню пам'яті (Memorial Day, May 30). Наприкінці липня відбулася презентація "Summer Rest Collection", яку представляла викладач факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Ірина Морозова. З цієї колекції почалися "Thursday Film Evenings" - колективні перегляди кінофільмів у центрі щочетверга: місячник фантастичного фільму, покази анімаційних стрічок тощо. У вересні відбулося відкриття клубу спілкування, який названо "Arts Room". Першу зустріч, "American Culture and History", проводили Пол Мандейл та Джон Холмс, в ній брали участь 75 відвідувачів, серед яких були студенти, аспіранти, викладачі, працівники культури та освіти Харкова.

Напередодні виборів в Україні була проведена зустріч, присвячена історії американської електоральної системи, яку проводила волонтер Корпусу Миру Саркіссян Хезер. Захід супроводжувався показом документального фільму. Черговий вечір у клубі, який також проводила Саркіссян, був присвячений національному святу США - Дню подяки (Thanksgiving Day). Усі заходи безкоштовні для відвідувачів, але з обов'язковою попередньою реєстрацією.

Працівники центру регулярно проводять екскурсії для студентів, викладачів та інших відвідувачів з метою ознайомлення з ресурсами центру. На це спрямовані й книжково-ілюстративні виставки до пам'ятних дат США, національ-

них свят: Дня незалежності США, Дня пам'яті 11 вересня, до президентських виборів у США та Україні.

У липні на домашній сторінці ЦНБ з'явилася пілотна версія веб-сторінки центру "Вікно в Америку".

Працівники центру створюють веббібліографію ресурсів Інтернет за тематикою центру на допомогу користувачам.

Посольство піклується і про навчання працівників центру. У червні 2004 року один бібліотекар брала участь у роботі XI-ї Міжнародної кримської конференції "Бібліотеки та інформаційні ресурси у сучасному світі науки, культури, освіти та бізнесу".

У планах центру: організація виставки "Музеї Америки" на основі колекції видань з мистецтва; проведення тижнів, присвячених різним штатам США; підготовка матеріалів до визначних дат історії Америки; днів народження американських президентів та відомих особистостей.

Центр тісно співпрацює з харківським освітньо-консультаційним центром з питань освіти за кордоном – "Освіта".

На жаль, поки що не налагоджено співпрацю між існуючими центрами проекту „Вікно в Америку”, але ми впевнені, що в перспективі взаємовигідний обмін ресурсами та досвідом стане у нагоді всім учасникам проекту. Центр уже почав демонструвати свої можливості для задоволення інформаційних потреб широкої аудиторії. Сподіваємося, він стане осередком американської культури в місті. Тож, у Харкові з'явилося, нарешті, місце, де всі бажаючі зможуть відкрити для себе Америку, використовуючи, крім літератури, і можливості Інтернет-технологій.